

Spis treści

Wstęp	13
Rozdział I. Zagadnienia wstępne	17
1.1. Kłamstwo	17
1.2. Pierwsze próby rozpoznawania kłamstwa	21
1.3. Pierwsze oceny zachowania i mimiki osoby przesłuchiwanej oraz uczestniczącej w przeszukiwaniu	24
Rozdział II. Pierwsze naukowe podstawy detekcji kłamstwa	27
2.1. Psychologia eksperymentalna	27
2.2. Fizjologia	32
2.3. Emocje i sposoby ich badania	49
2.3.1. Wprowadzenie w problematykę zmian emocjonalnych	49
2.3.2. Emocje i procesy emocjonalne. Fizjologiczny mechanizm emocji. Pierwsze próby obserwacji i rejestracji fizjologicznych korelatów emocji nie dla celów medycznych	50
2.3.3. Zmiany somatyczne (fizjologiczne korelaty emocji), ekspresje mimiczne i pantomimiczne, symptomy werbalne i behawioralne towarzyszące emocjom	61
Rozdział III. Pierwsze próby detekcji kłamstwa w oparciu o podstawy naukowe	65
3.1. Test na asocjacje słowną (The Word Association Test)	65
3.2. Pierwsze próby instrumentalnej detekcji kłamstwa na podstawie obserwacji fizjologicznych korelatów emocji	68
3.2.1. Detekcja kłamstwa na podstawie wskazań pletysmografu	68
3.2.2. Próby detekcji kłamstwa na podstawie zmian w oddechu	68
3.2.3. Próby detekcji kłamstwa na podstawie oceny zmian pracy układu krążenia	72
3.2.4. Próby detekcji kłamstwa w oparciu o obserwację napięcia mięśni i drżenia ciała	75
3.3.5. Próby detekcji kłamstwa poprzez obserwacje zmian w zapisie elektroencefalograficznym	78

3.3.6. Próby wykorzystania odruchu skórno-galwanicznego do detekcji kłamstwa	80
--	----

Rozdział IV. Pierwsze próby wykorzystania instrumentalnej detekcji kłamstwa w praktyce 83

4.1. William Moulton Marston. Próba oparcia detekcji kłamstwa o pomiary ciśnienia krwi	83
4.2. John Augustus Larson i jego poligraf	84
4.3. Clarence D. Lee i Leonard Keeler – następcy Larsona. Ciąg dalszy „kalifornijskiej ery” poligrafu	90
4.4. Początek „ery chicagowskiej” poligrafu	93
4.5. Poligraf w czasie II wojny światowej i bezpośrednio po niej	101

Rozdział V. Badania poligraficzne w USA i innych krajach po II wojnie światowej 105

5.1. John Reid. Nowa era badań poligraficznych w USA	105
5.2. David T. Lykken i jego krytyka technik pytań kontrolnych	111
5.3. Polemika z Lykkenem	117

Rozdział VI. Rozwój technik pytań kontrolnych. Nowe metody oceny zapisów poligraficznych 121

6.1. Technika Backstera	121
6.2. Niedostatki jakościowej (wizualnej) oceny zapisów reakcji	124
6.3. Numeryczna (ilościowa) ocena zapisów reakcji	129
6.4. Wpływ Backstera na techniki badań poligraficznych	132
6.5. Doskonalenie aparatury	134
6.6. Próby detekcji kłamstwa na podstawie analizy zmian głosu	137
6.7. Próby ujednoczenia standardów	139

Rozdział VII. Historia badań poligraficznych w Polsce i wybranych krajach 141

7.1. Historia badań poligraficznych w Polsce	141
7.2. Historia badań poligraficznych w wybranych krajach	153

Zakończenie	157
Bibliografia	159
History of polygraph examination. Summary	173
История полиграфного тестирования. Резюме	179
Indeks nazwisk	185
Indeks rzeczowy	191

Table of contents

Introduction	13
Chapter I. Basic notions and fundamental matters	17
1.1. Lie	17
1.2. First attempts at lie detection	21
1.3. First assessment of behaviour and mimics in an interrogated individual and search participants	24
Chapter II. First scientific grounds for lie detection	27
2.1. Experimental psychology	27
2.2. Physiology	32
2.3. Emotions and means of studying them.....	49
2.3.1. Introduction.....	49
2.3.2. Emotions and emotion-related processes. Physiological mechanisms of emotions. First attempts at observation and registration of physiological correlates of emotions for non-medical purposes	50
2.3.3. Somatic changes (physiological correlates of emotions), mimic and pantomimic expressions, verbal and behavioural symptoms accompanying emotions.....	61
Chapter III. First attempts at lie detection based on scientific foundations	65
3.1. Word Association Test.....	65
3.2. First attempts at instrumental lie detection based on the observation of physiological correlates of emotions	68
3.2.1. Lie detection based on pletismograph indications	68
3.2.2. Attempts at lie detection based on breath pattern changes	68
3.2.3. Attempts at lie detection based on the assessment of changes in the circulatory system	72
3.2.4. Attempts at lie detection based on muscle tension	75

3.2.5. Attempts at lie detection based on the electroencephalogram analysis	78
3.2.6. Attempts at lie detection based on the skin galvanic response.....	80
Chapter IV. First attempts at the practical use of instrumental lie detection	83
4.1. William Marston. Attempt at lie detection based on blood pressure measurements	83
4.2. John A. Larson and his polygraph	84
4.3. Clarence D. Lee and Leonard Keeler: Larson's successors; the era of the "Californian polygraph" continues	90
4.4. Beginning of the "Chicago polygraph" era	93
4.5. Polygraph during the Second World War	101
Chapter V. Polygraph examinations in the US and other countries after the Second World War.....	105
5.1. John Reid. New era of polygraph examinations in the US	105
5.2. David T. Lykken and his criticism of the Control Questions Technique	111
5.3. Dispute with Lykken	117
Chapter VI. Development of the Control Questions Technique. New ways of assessing polygraph records	121
6.1. Backster technique	121
6.2. Shortcomings of the qualitative (visual) assessment of records	124
6.3. Numerical (quantitative) assessment of reaction records	129
6.4. Baxter's influence on polygraph examination techniques	132
6.5. Refining the equipment	134
6.6. Attempts at lie detection based on voice analysis	137
6.7. Attempts at unification of standards	139
Chapter VII. History of polygraph examinations in Poland and selected other countries	141
7.1. History of polygraph examinations in Poland	141
7.2. History of polygraph examinations in selected other countries	153
Conclusion	157
Bibliography	159
History of polygraph examination. Summary.....	173
История полиграфного тестирования. Резюме.....	179
Names index	185
Subject index.....	191

Содержание

Введение	13
Глава I. Общая проблематика	17
1.1. Ложь.....	17
1.2. Первые попытки распознавания лжи	21
1.3. Первые оценки поведения и мимики допрашиваемого и участника обыска	24
Глава II. Первые научные основы детекции лжи	27
2.1. Экспериментальная психология	27
2.2. Физиология.....	32
2.3. Эмоции и методы их исследования	49
2.3.1. Введение.....	49
2.3.2. Эмоции и эмоциональные процессы. Физиологический механизм эмоций. Первые попытки наблюдения и записи физиологических коррелятов эмоций не для медицинских целей	50
2.3.3. Соматические изменения (физиологические корреляты эмоций), мимическая и пантомимная экспрессия, вербальные и поведенческие симптомы сопровождающие эмоции	61
Глава III. Первые попытки детекции лжи на научных основаниях	65
3.1. Словесно-ассоциативный тест (the Word Association Test).....	65
3.2. Первые попытки инструментальной детекции лжи на основании наблюдения физиологических коррелятов эмоций	68
3.2.1. Детекция лжи на основании показаний плетизмографа	68
3.2.2. Попытки детекции лжи на основе изменений дыхания	68
3.2.3. Попытки детекции лжи на основе изменения работы серечно-сосудистой системы.....	72
3.2.4. Попытки детекции лжи на основе оценки мышечного напряжения.....	75
3.2.5. Попытки детекции лжи на основе анализа записей ЭЭГ	78

3.3.6. Попытки детекции лжи на основе оценки кожно-гальванического рефлекса	80
Глава IV. Первые попытки использования инструментальной детекции лжи на практике	83
4.1. Уильям Марстон. Попытка детекции лжи на основе измерения кровяного давления	83
4.2. Джон А. Ларсон и его полиграф	84
4.3. Кларенс Д. Ли и Леонард Килер – преемники Ларсона. Продолжение эпохи «калифорнийского полиграфа»	90
4.4. Начало «чикагской эры» полиграфа	93
4.5. Полиграф во время Второй мировой войны.....	101
Глава V. Полиграфное тестирование в США и в других странах после Второй мировой войны.....	105
5.1. Джон Рид. Новая эра полиграфного тестирования в США	105
5.2. Дэвид Т. Ликкен и его критика метода контрольных вопросов.....	111
5.3. Poleмика с Ликкеном	117
Глава VI. Развитие метода контрольных вопросов. Новые методы оценки записей.....	121
6.1. Метод Бакстера	121
6.2. Недостатки качественной (визуальной) оценки записей	124
6.3. Численная (количественная) оценка записей реакции	129
6.4. Влияние Бакстера на методы полиграфного тестирования	132
6.5. Совершенствование оборудования	134
6.6. Попытки детекции лжи на основе анализа голоса	137
6.7. Попытки унификации стандартов	139
Глава VII. История полиграфного тестирования в Польше и в некоторых других странах	141
7.1. История полиграфного тестирования в Польше.....	141
7.2. История полиграфного тестирования в некоторых странах.....	153
Окончание	157
Библиография.....	159
History of polygraph examination. Summary.....	173
История полиграфного тестирования. Резюме.....	179
Именной указатель	185
Предметный указатель	191